

COAC

arquitectes.cat

Publicat a *COL·LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA* (<http://coac.arquitectes.cat>)

Inici > El nou? barri antic de Frankfurt

© Flickr Jorbasa

El nou barri antic de Frankfurt, en alemany *die neue Altstadt* és el centre del barri antic de Frankfurt am Main, que va ser reconstruït entre 2012 i 2018 com a part d'un projecte urbanístic a gran escala per a la revitalització d'aquest barri. La superfície d'intervenció ocupa aproximadament 7.000 metres quadrats i està situat adjacent a la plaça de l'ajuntament de Frankfurt (Römerplatz). L'àrea forma el nucli de la ciutat vella, que va ser considerada com una de les ciutats d'estructura de fusta més grans i importants fins a la seva destrucció durant els atacs aeris de la Segona Guerra Mundial.

El projecte implicava la restauració de gran part del traçat dels carrers i places que hi havia originalment en el lloc atès que tot el perímetre d'actuació va quedar alterat degut a les obres d'ampliació de l'ajuntament tècnic de Frankfurt, un edifici d'estil brutalista construït a principi dels anys 70 i que no guardava cap relació amb l'estil de construcció tradicional al qual va reemplaçar. Aquest projecte va ser en el seu moment molt problemàtic atès que es van destruir moltes de les restes no només prèvies a les segona guerra mundial, sinó que dataven de l'època romana -d'aquí el nom Römerberg, *romanya romana*?

Es van construir un total de 35 edificis nous, incloses 15 reconstruccions de cases històriques antigues. Una de les reconstruccions més significatives per la seva complexitat és la casa coneguda com *Haus der Goldenen Waage*?. Per a tots els edificis nous es va elaborar un normativa específica de disseny amb directrius concretes per al disseny de les reconstruccions, com l'obligatorietat de cobertes inclinades de pendent pronunciada l'ús de certs materials de construcció prescrits, que eren típics de la regió de Frankfurt. Cal aclarir que en el cas de les reconstruccions es tracta d'edificis contemporanis que s'han dissenyat sobre la base de la documentació històrica disponible i que difereixen pel que fa a detalls i localització exacta de les construccions originals. També és important tenir en compte que la reconstrucció es limita principalment a la volumetria exterior de l'edifici, atès que l'interior està condicionat com a habitatges *a la planta baixa hi ha locals comercials*- amb un disseny contemporani i avantguardista.

Tot el procés de planificació ha portat molt de temps i, sobretot, moltes negociacions a nivell polític i amb iniciatives ciutadanes precisament a causa de l'enfoc que s'havia de donar a les edificacions noves. Des del final de la segona guerra mundial va haver-hi moviments a favor i en contra de la conservació, reconstrucció o de l'ús de noves tendències arquitectòniques a l'hora de reconstruir la ciutat, una de les més perjudicades a Alemanya després de la guerra a nivell de destrucció d'edificis. El debat teòric, que va quedar interromput en materialitzar-se l'edifici de l'ajuntament tècnic en els anys 70, es va reprendre amb el projecte de reconstrucció i, més enllà de la controvèrsia política del projecte, ha rebut tant crítiques com elogis per l'eclecticisme i la metodologia utilitzats en alguns dels nous edificis.

Els 35 dissenys dels nous edificis es van determinar entre el 2010/11 en diversos concursos d'arquitectura amb més de 170 participants. El macro projecte, que després de la seva finalització es preveu que arribi als 220 milions d'euros, es va executar durant més de sis anys, sent oficialment inaugurat per al públic el 9 de Maig de 2018, si bé actualment continuen ultimant-se obres a l'interior d'alguns edificis.

Penso que la intervenció en el barri antic de Frankfurt és un cas interessant i alhora controvertit pel que fa al tractament del patrimoni històric. A Espanya, així com a Itàlia, una *reconstrucció* del patrimoni històric d'aquest tipus i d'aquesta envergadura és més fàcil trobar-la en un parc d'atraccions que en una ciutat, per no parlar del debat teòric sobre fins on

una obra nova deu o pot emular un edifici històric. En aquest sentit també cal reconèixer, que el procés ha donat lloc a uns edificis molt interessants, especialment aquells que no pretenien ser reconstruccions originals sinó la reinterpretació contemporània d'un edifici en el barri antic de Frankfurt. D'altra banda no deixa de ser un inusual nou atractiu turístic, especialment per a una ciutat que no es caracteritza precisament per l'abundància d'edificis d'interès històric, sinó que sol transcendir a nivell arquitectònic més aviat per abundància de gratacels. Si algú, visitant el centre de Frankfurt, es preguntava fins ara ?i on està el barri antic aquí??. Que ?die neue Altstadt? sigui la resposta correcta.

Carlos Vidal Wagner, arquitecte. Corresponsal del COAC a Frankfurt, Alemanya. Octubre 2019

Referències:

Exposició al Deutsches Architekturmuseum (DAM); <https://dam-online.de/veranstaltung/ausstellung-immer-neue-altstadt/> [1]

https://www.deutschlandfunkkultur.de/neue-altstadt-in-frankfurt-am-main-eine-art-historischer.1008.de.html?dram:article_id=429252 [2]

<https://www.domroemer.de> [3]

<https://www.sueddeutsche.de/kultur/frankfurter-altstadt-die-neue-alte-stadt-1.4149042> [4]

<http://www.faz.net/aktuell/rhein-main/frankfurt/neue-altstadt-keine-ueberraschenden-mehrkosten-erwartet-15708530.html> [5]

[6]

Tornar [7]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://coac.arquitectes.cat/ca/mon/el-nou-barri-antic-de-frankfurt>

Links:

[1] <https://dam-online.de/veranstaltung/ausstellung-immer-neue-altstadt/>

[2] https://www.deutschlandfunkkultur.de/neue-altstadt-in-frankfurt-am-main-eine-art-historischer.1008.de.html?dram:article_id=429252

[3] <https://www.domroemer.de/>

[4] <https://www.sueddeutsche.de/kultur/frankfurter-altstadt-die-neue-alte-stadt-1.4149042>

[5] <http://www.faz.net/aktuell/rhein-main/frankfurt/neue-altstadt-keine-ueberraschenden-mehrkosten-erwartet-15708530.html>

[6] <http://coac.arquitectes.cat/ca/printpdf/printpdf/20059>

[7] <http://coac.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>